

KIUSAAMISEN VASTAISEN TYÖN SUUNNITELMA - PADASJOEN YHTENÄISKOULU

PÄIVITTÄIN:

Henkilöstön ja oppilaiden sekä opiskelijoiden kohtaamisissa pyritään **aina kunnioittavaan, oikeudenmukaiseen ja rakentavaan vuorovaikutukseen.**

Päivittäin tapahtuvat kohtaamiset, **kohdataan, jutellaan, kysellään aidosti kuulumisia, ollaan kiinnostuneita.**

PUUTTUMINEN

Tilanteet, joissa käyttäytyminen ei ole toista kohtaan asiallista, puututaan ja keskustellen selvitetään. Mitä tässä tapahtui? (Kaikki aikuiset)

SELVITTELY

Toiminta kiusaamistilanteessa:

Älä leimaa, älä oletta, selvitä tasapuolisesti

Jos toistuvaa, samaan oppilaaseen kohdistuvaa: **vähintään** kolmannen kerran jälkeen kirjataan Wilmaan (tuntimerkinnät) ja tieto huoltajille. Tieto huoltajille soittaen tai Wilma-viestillä. Näin voi ja kannattaa olla seikkaperäisempi. Huoltajille myös tieto siitä, miten koulussa asiassa toimitaan ja mitä odotetaan huoltajilta sekä onko seurantaa. Tuntimerkintä on tarpeellinen oppilasta opettavalle ja esimerkiksi valvontaa suorittavalle henkilöstölle (kaikki aikuiset). Mikäli kurinpitotoimi tarpeellinen selvittämiskeskustelun lisäksi, sen määrää opettaja tai rehtori. Kurinpitotoimena on kasvatustalkut tai jälki-istunto. Vakavimmissa tapauksissa kirjallinen varoitus ja erottaminen määrääjäksi (rehtori). Muista seuraavat: kuullaan oppilasta, ilmoitetaan huoltajalle ja vasta sitten kurinpitotoimi, joka kirjataan Wilmaan (välilehdelle Tuki, Toimenpiteet, kurinpitotoimi)

Jos **huolestuttavaa, vakavaa** heti kirjaus ja samoin tieto huoltajille, sekä kiusatun että kiusaajan. Tiedossa saa olla kerrottu tekoon syyllistyneen oppilaan ja oppilaan, johon teko kohdistui, nimet (kaikki aikuiset). Arvioi mahdolliset kurinpitotoimet (opettaja tai rehtori): kasvatustalkut tai jälki-istunto (kirjataan Wilmaan välilehdelle Tuki, Toimenpiteet, kurinpitotoimi), tieto rehtorille. Tarvittaessa arvio vakavammista kurinpitotoimista.

Muista: jos voimakas isku, niin terveysasemalle tai jos kouluterveydenhoitaja paikalla, hänelle ja tieto kotiin. Saattaja matkaan ja tarvittaessa kuljetusta taksilla, ei oma auto (kaikki aikuiset). Muista oppilaan kuuleminen, ilmoitus huoltajalle ja vasta sitten kurinpitotoimi (opettaja tai rehtori). Kurinpitotoimet: kasvatustalkoot tai jälki-istunto (kirjataan Wilmaan välilehdelle Tuki, Toimenpiteet, kurinpitotoimi), tieto rehtorille. Tarvittaessa arvio vakavammista kurinpitotoimista.

Kirjauksissa Wilmaan mahdollisimman tiivis, esimerkiksi "toisen oppilaan nimittely"

Henkilökunnan kannattaa varmuuden vuoksi kirjata ylös tarkemmin, ellei esimerkiksi Wilma-viestistä jää dokumenttia.

YKSITYISKOHTAISemmin:

Tapaaminen kiusatun oppilaan kanssa (apuna voi olla Kiusaamisen selvittäminen kiusatun kanssa -lomake)

- keskustelu kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa yksitellen ja säännöistä sopiminen sekä kiusaamistilanteen kirjaaminen (apuna voi olla Keskustelu mahdollisen kiusaajan kanssa -lomake) (**Jos** mahdollinen, yhteinen keskustelu kiusatun ja kiusaajan kanssa -lomake). Tässä arvioitava kiusatun kyky kohdata kiusaaja.

- tieto huoltajille mitä on tapahtunut, mitä tiedämme, saa kertoa tekoon syyllistyneen oppilaan ja oppilaan, johon teko kohdistui, nimet.

- keskustelu kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa ryhmänä, säännöistä sopiminen ja kirjaaminen seurantaan varten. Ratkaisukeskeisyys, mitä voitaisiin tehdä, jotta tilanne ei toistuisi? Sovitaan, miten asiaa seurataan. Tarvittaessa sovitaan seurantapalaverin ajankohta.

- jos sovitaan jokin tapa hyvittää asia kiusatulle, tulee siihen olla kiusaajan ja kiusatun huoltajien suostumus

- oppilas- tai terveydenhuollon tuen tarve kiusatulle ja kiusaajalle/jille arvioidaan

- aina jos kokoonnutaan yhteiseen keskusteluun huoltajan ja koulun oppilashuollon tai opetushenkilöstön kanssa, kirjataan todetut ja sovitut asiat oppilashuoltokertomuslomakkeelle (liitteenä oppilashuoltosuunnitelmassa ja paperisina toimistoissa). Oppilashuoltokertomus luovutetaan välittömästi kassakaappiin säilytettäväksi. Siihen asti muistio säilytetään huolellisesti, jotta sivullisilla ei ole siihen pääsyä.

SEURANTA

- Seurantapalaveri (apuna voi käyttää seurantapalaveri -lomaketta ja vielä pidemmän ajan seurantapalaveri tarvittaessa).

- seurantakeskustelu kiusatun kanssa, tieto huoltajille ja kodin arvio tilanteesta (Seurannassa ennen keskustelua huoltajien kanssa mahdollisesti ennakkokysely-lomake)

- seurantakeskustelu kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa, tieto huoltajille ja kodin arvio tilanteesta (apuna voi käyttää huoltajien ennakkokysely-lomaketta)

- mikäli kiusaaminen jatkuu, kutsuu vastuullinen henkilö (opetushenkilö, oppilashuoltohenkilö tai rehtori) moniammatillisen opiskeluhuoltoryhmän koolle. Laaditaan suunnitelma kiusaamisen lopettamiseksi ja sovitaan seurannasta. MAR-palaverissa muistion laatii koolle kutsuja. Muistio luovutetaan välittömästi kassakaappiin säilytettäväksi. Siihen asti muistio säilytetään huolellisesti, jotta sivullisilla ei ole siihen pääsyä.

Mikäli kiusaaminen jatkuu konsultoidaan esimerkiksi Valopilkun työntekijöitä ja ohjataan vanhemmat ja oppilas saamaan tukea selvittelyyn sieltä. Arvioidaan lastensuojeluilmoituksen tarve.

Tilanteen seurannassa on hyvä käyttää koko oppilasryhmälle suunnattuja kyselyitä tilanteen arvioimiseksi. Ryhmäkohtaisten kyselyiden tuloksista on hyvä tiedottaa koko oppilasryhmälle ja tarvittaessa käydä keskustelu sekä tiedottaa huoltajille.

LASTENSUOJELUILMOITUS

- **Mikäli huoli lapsen/nuoren kasvusta, kehityksestä, hyvinvoinnista suuri.**
- **Mikäli kurinpitokeinot on jo käytetty, eivätkä ne ole toimineet.**
- **Arvioidaan sekä kiusatusta että kiusaajista**

SOMEKIUSAAMISEN RAJA, MILLOIN KOULU MUKANA SELVITTÄMISESSÄ:

Opettajan tulee puuttua ja muiden aikuisten on suositeltavaa puuttua myös verkossa tapahtuvaan kiusaamiseen, **joka tapahtuu kouluajalla, kouluun liittyvässä toiminnassa ja johon on osallisena koulun oppilaita.**

Mikäli opettaja tai muu henkilökunnan jäsen saa tietoonsa verkossa tapahtunutta kiusaamista, joka on koulun oppilaan ja koulun ulkopuolisen henkilön välistä, on siitä suositeltavaa kertoa oppilaan huoltajalle. Mikäli rehtori tai opettaja saa tietoonsa verkossa tapahtuvaa toimintaa, joka voisi täyttää esimerkiksi seksuaalirikoksen tunnusmerkistön, hänellä on velvollisuus ilmoittaa asiasta poliisille. Muu henkilökunta välittää tiedon tarvittaessa opettajalle tai rehtorille.

MUULLA AJALLA TAPAHTUVA KIUSAAMINEN

Kiusaamisesta, joka koskee oppilaan vapaa-aikaa tai kotioloja, on velvollisuus ilmoittaa poliisille ja myös lastensuojeluun, jos se täyttää rikoksen tunnusmerkit. Ilmoitus on tehtävä salassapitosäännösten estämättä.

KOULUMATKOILLA TAPAHTUVA KIUSAAMINEN

Opettajan ja rehtorin tulee ilmoittaa viiveettä tietoonsa tulleesta koulumatkalla tapahtuneesta kiusaamisesta, niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle. Tarpeen vaatiessa opetushenkilöstö, muu henkilöstö tai rehtori tekee ilmoituksen kiusaamisesta muille viranomaisille.

Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä suunnitelmallisesti kehittää yhteisöllistä opiskeluhoitoa koululla. Yhteisöllisen opiskeluhoillon eri keinoin tuetaan koulu yhteisön hyvää, rakentavaa yhteishenkeä, yhteistyötä huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa, tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämistä ja arvioidaan henkilöstön koulutuksen tarvetta. Koulutustarpeet esitetään rehtorille, joka arvioi ja huomioi ne vuosittaisessa koulutussuunnitelmassa.